

רע"פ 1044/17 - תום הרון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1044/17

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

המבקש: תום הרון

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' בכור) מתאריך 29.12.2016 ב-עפ"ת 34450-10-16

בשם המבקש: עו"ד דוד גולן

בשם המשיבה: עו"ד עודד ציון

החלטה

1. לפני בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' בכור), ב-עפ"ת 34450-10-16, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על החלטתו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח-תקווה (כב' השופטת ט' אוסטפלד נאוי) ב-תתע"א 10638-08-13, בגדרה נדחתה בקשתו של המבקש לביטול גזר דין שניתן בהעדרו.

להלן אביא, בתמצית, את הנתונים הדרושים להכרעה בבקשה.

עמוד 1

רקע והליכים קודמים

2. בתאריך 22.08.2013 הוגש כנגד המבקש כתב אישום לבית משפט השלום לתעבורה בפתח-תקווה, במסגרתו יוחסו לו העבירות הבאות: נהיגה ללא רישיון נהיגה - עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודה התעבורה), ונהיגה ללא פוליסת ביטוח - עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן: פקודת ביטוח רכב מנועי).

3. על פי עובדות כתב האישום - בתאריך 23.08.2013, בשעה 18:34, או בסמוך לכך, המבקש נהג בקטנוע בעיר נתניה, וזאת בלא רישיון נהיגה כדין וללא פוליסת ביטוח.

4. בתאריך 03.09.2013, נערך בבית המשפט לתעבורה הנכבד דיון בעניינו של המבקש. המבקש לא התייצב לדיון, ובא-כוח המשיבה ביקש לשפוט אותו בהיעדרו. בית המשפט לתעבורה הנכבד - קיבל את הבקשה, בקובעו כי המבקש הוזמן לדיון כדין וכי אי-התייצבותו מהווה הודאה בעובדות כתב האישום. בתוך כך, בית המשפט לתעבורה הנכבד קבע כי, בנסיבות, מתחם העונש בעניינו של המבקש ינוע בין 3 ל-5 שנים של פסילה. לפיכך, בית משפט לתעבורה הנכבד הרשיע את המבקש, גזר את דינו והשית עליו את העונשים הבאים: פסילה מלקבל, או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 5 שנים; 12 חודשים פסילה על תנאי, למשך 3 שנים, וקנס בסך 5,000 ש"ח.

5. בתאריך 20.09.2016, כ-3 שנים לאחר מתן גזר הדין - המבקש הגיש לבית משפט השלום הנכבד, (זו הפעם כשהוא מיוצג): "בקשה לביטול גזר דין בלבד", במסגרתה נטען כי העונשים שהושטו על המבקש חריגים בחומרתם. המבקש הוסיף וטען כי ריצה שלוש שנים מתוך חמש שנות הפסילה שנגזרו עליו, וכי "מטעמי צדק ורחמים וכדי למנוע עיוות דין" - על בית המשפט לתעבורה הנכבד לבטל את גזר הדין, ולהסתפק בעונש שרוצה על ידי המבקש עד ליום הגשת הבקשה. עוד באותו היום בית המשפט לתעבורה הנכבד דחה את בקשתו של המבקש, בקובעו כי: "הבקשה אינה מעלה כל עילה לביטול גזר הדין".

6. בתאריך 27.10.2016 המבקש ערער על החלטה זו בפני בית המשפט המחוזי הנכבד. במסגרת הערעור נטען כי בית המשפט לתעבורה הנכבד שגה עת שדחה את בקשתו של המבקש לביטול גזר הדין, אשר גורם לו, לשיטתו, עיוות דין חמור, בלא שקיים דיון בבקשה במעמד הצדדים. עוד נטען כי, לשיטת המבקש, העונשים שהושטו עליו בלתי מידתיים וחורגים באופן קיצוני מהעונש הראוי בנסיבות העניין. המבקש טען גם כי ההחלטה מושא הערעור, כמו גם ההחלטה בעניין ביטול גזר הדין לא נומקו כדבעי.

7. בתאריך 29.12.2016 בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את הערעור, בקובעו, בין היתר, כי לו המבקש סבר כי היה מקום להתערב בשיקול דעתו של בית המשפט לתעבורה הנכבד - היה עליו לעשות כן בטרם חלפו 3 שנים ממתן גזר הדין, וכן הוסיף וקבע כדלקמן:

"לא ניתן לומר כי חומרת העבירה בגינה הורשע המערער, ככל שהדבר נוגע לנהיגה ללא רישיון נהיגה - אינה מצדיקה ענישה כזו שהוטלה עליו, וכך לא ניתן לומר כי במכלול השיקולים יש עילה לביטול גזר דינו של בית משפט קמא. סופו של דבר - אינני סבורה כי

בית משפט קמא לא קבע את גזר דינו בשיקול דעת, בסבירות, ללא שרירות לב – או ללא הנמקה – באשר נימק את גזר דינו בחומרת העבירה, ודי בכך" (ראו: שם, פסקאות 6-7).

מכאן הבקשה שבפני.

טענות הצדדים

8. המבקש טוען כי בית המשפט המחוזי הנכבד שגה בכך שראה בשיהוי בהגשת הבקשה לביטול גזר הדין, כנסיבה לדחיית הערעור. לשיטתו, גזירת הדין בעניינו לא נעשתה בהתאם לכללים, אשר נקבעו במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1997 (להלן: תיקון 113). בתוך כך המבקש טוען כי כיוון שגזר הדין ניתן בהיעדרו, לא נקבעו במסגרתו רכיבים, הנדרשים, לשיטתו, לפי תיקון 113, כגון: נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ביניהן, נסיבותיו האישיות, ועברו הפלילי של המבקש. המבקש מלין גם כי מתחם הענישה שנקבע בעניינו רחב מדי, וכי לא היתה כל סיבה, לטענתו, להשית עליו עונש המצוי ברף העליון של המתחם. המבקש מוסיף וטוען כי קיומו של פרוטוקול בנוסח קבוע, לפיו בית משפט שלום לתעבורה גזר את עונשו, איננו עומד בדרישות תיקון 113.

9. המשיבה טוענת, מנגד, כי עניינו של המבקש איננו מעלה כל שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינו של המבקש. המשיבה טוענת עוד כי בקשתו של המבקש לביטול גזר הדין נעשתה בשיהוי ניכר – וללא נימוק סביר. לשיטת המשיבה, טענתו של המבקש כי נגרם לו עיוות דין הינה טענה בעלמא, שלא הובאו לה, כל נימוק, או תימוכין. המשיבה מוסיפה וטוענת כי העונש שהושת על המבקש איננו חורג ממתחם הענישה הנהוג במקרים דומים, וממילא אינו עולה כדי עיוות דין.

דין והכרעה

10. לאחר עיון בבקשה ובתגובת המשיבה לה – הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. אנמק מסקנתי זו, בקצרה, מיד בסמוך.

11. הלכה היא כי מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבל רק במקרים מיוחדים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית רחבת היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות, החורגות מד' אמותיהם של הצדדים לבקשה, או בנסיבות המעוררות חשש מפני עיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 2894/16 לוי נ' מדינת ישראל (07.02.2017); רע"פ 430/17 אזולאי נ' מדינת ישראל (07.03.2017)).

זאת ועוד, הבקשה שלפני ממוקדת – בחומרת העונש שהושת על המבקש. בהקשר זה, נקבע כי, ככלל, לא תינתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" על חומרת העונש, אלא במקרים מיוחדים בהם מתגלה סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (ראו: רע"פ 4491/14 סורן נ' מדינת ישראל (29.06.2014); רע"פ 3808/16 צקר בונה הצפון בע"מ נ' מדינת ישראל (06.02.2017)). בעניינו לא מצאתי כי העונש שהושת על המבקש, סוטה במכלול מן הענישה המקובלת במקרים דומים (ראו: רע"פ

10767/05 מוסרי נ' מדינת ישראל (10.01.2016); רע"פ 5125/16 לוינטן נ' מדינת ישראל (07.08.2016).

די בכך כדי לדחות את הבקשה.

12. גם לגופם של דברים – דין הבקשה להידחות. טענותיו של המבקש לעניין ביטול גזר הדין נשמעו ונבחנו בפני שתי ערכאות, וזאת חרף העובדה כי המבקש לא הציג כל סיבה לשיהויי הניכר בו לקתה בקשתו לביטול גזר דין. סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ) קובע כדלהלן:

"נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע" (ההדגשות הוספו – ח"מ).

בעוד שהחוק מגדיר תקופה של 30 ימים, במסגרתם רשאי היה המבקש להגיש את בקשתו לביטול גזר הדין – מצא המבקש לנכון לעשות זאת רק בחלוף 3 שנים, וזאת, כך נקבע, ללא כל סיבה מוצדקת, ואף לא הסבר מדוע, נגרם לו, לשיטתו, עיוות דין. בפסיקתנו נקבע כבר כי המועד שנקבע בחוק להגשת הבקשה לביטול פסק דין – מלמד על החשיבות שמייחס המחוקק לאינטרס הציבורי בעקרון סופיות הדין (ראו: רע"פ 4401/09 הרבסט נ' מדינת ישראל (07.07.2009); רע"פ 1446/14 ריאד נ' מדינת ישראל (26.03.2014)), וכאמור המבקש לא סיפק בבקשתו סיבה טובה לסטות מעקרון חשוב זה.

13. למעלה מן הצורך יצוין כי גם אילו הייתי מקבל את טענותיו של המבקש כי גזר דינו ניתן בהיעדר הנמקה מספקת, ובניגוד למצוות תיקון 113, הרי שאין הדבר מצדיק, לעת הזו ובנסיבות העניין דיון בעניינו של המבקש ב"גילגול שלישי". בהקשר לכך, נקבע כבר בפסיקתנו כי אף במקרים בהם תיקון 113 לא יושם כהלכתו – אין הדבר מחייב בהכרח התערבות בתוצאה אליה הגיעה הערכאה הדיונית (ראו: ע"פ 6238/13 פלוני נ' מדינת ישראל (08.06.2014); רע"פ 1402/15 טלי נ' מדינת ישראל (04.03.2015)).

14. נוכח כל האמור – הבקשה נדחת.

ניתנה ביום, כ"ה בסיון התשע"ז (19.6.2017).

תוקנה היום, כ"ד בתמוז התשע"ז (18.7.2017).

ש ו פ ט

עמוד 4

